

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Maria Niestadt
Euroopa Parlamendi uuringuteenistus
maria.niestadt@europarl.europa.eu

Teie 04.03.2026
Meie 25.03.2026 nr 7-2/1661

Vastus selgitustaotlusele

Lugupeetud Maria Niestadt

Pöörduisite Justiits- ja Digiministeeriumi poole küsimustega, mis puudutavad isikule internetile juurdepääsu tagamist seadustega (sh põhiseadusega) ning selle internetiühenduse kiirust ja hinda.

Vastuseks Teie pöördumisele selgitame, et Eesti Vabariigi põhiseadus ei nimeta otseselt interneti ega taga seega sõnaselgelt iseseisvat õigust internetiühendusele. Siiski annab põhiseadus igaühele õiguse vabalt saada üldiseks kasutamiseks levitatavat informatsiooni (PS §-st 44 lg 1) ning õiguse vabalt levitada ideid, arvamusi, veendumusi ja muud informatsiooni sõnas, trükis, pildis või muul viisil (PS §-st 45).

Euroopa Inimõiguste (EIK) kohus on korduvalt rõhutanud interneti olulisust tänapäeva ühiskonnas nii inimõiguste kasutamise kui ka demokraatia toimimise seisukohalt. EIK on märkinud, et internetist on saanud peamine viis, mille kaudu isikud kasutavad oma õigust saada ja levitada teavet ning mõtteid, mistõttu internet mängib olulist rolli avalikkuse teabele juurdepääsul ja üldisel teabe levitamisel (Teie poolt mainitud Kalda vs. Eesti lahend). Ligipääsuõigust internetile on käsitletud ka Riigikohus märkides, et interneti kasutamiseta on tänapäeval paljude põhiõiguste teostamine raskendatud (20. juuni 2023 lahend nr 5-23-16). Seega riigi teenuste ja ametliku suhtluse interneti viimisega, tekib riigil kaudne kohustus tagada kodanikele sellele kanalile ka reaalne ligipääs.

Praktilisel tasandil reguleerib seda valdkonda Eestis Elektroonilise side seadus (ESS), mis liigitab internetiühenduse universaalteenuse alla (ESS § 69). Tegemist on juriidilise garantiiga, mis paneb riigile kohustuse tagada sideühenduse kättesaadavus igale soovijale sõltumata asukohast. Seejuures peab see teenus olema mõistliku ja taskukohase hinnaga (ESS § 71). Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teostab pidevat järelevalvet turuhindade üle, et teenuse maksumus ei muutuks keskmisele tarbijale kättesaamatuks ning majanduslik seis ei takistaks infoühiskonnas osalemist (vt ESS § 100²).

Konkreetselt universaalset miinimumkiirust tava-internetiühendusele Eestis seadusega fikseeritud ei ole. Seda põhjusel, et tehnoloogia ja keskmised kiirused arenevad väga kiiresti. Universaalteenusena tagatakse andmesidekiirus, mis võimaldab elementaarseid toiminguid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Signe Teiv
nõunik

Signe Teiv 58843859
signe.teiv@justdigi.ee